

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 5ης Ιουλίου 2004
σχετικά με το Πρόγραμμα Σύγκλισης της Λιθουανίας για την περίοδο 2004-2007
(2004/C 320/05)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Έπειτα από διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

Στις 5 Ιουλίου 2004, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης της Λιθουανίας, το οποίο καλύπτει την περίοδο 2004-2007. Το πρόγραμμα συμμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό με τις απαιτήσεις ως προς τα δεδομένα οι οποίες τίθενται στον «Κώδικα συμπεριφοράς σχετικά με το περιεχόμενο και τη μορφή των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης».

Η δημοσιονομική στρατηγική στην οποία βασίζεται το πρόγραμμα αποσκοπεί στην «προσέγγιση προς κυκλικά ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς της γενικής κυβέρνησης, μέσω της εξασφάλισης επιτυχούς υλοποίησης των στόχων οικονομικής πολιτικής», αν και η στρατηγική αυτή δεν αποτυπώνεται πλήρως στους στόχους του προγράμματος που αναφέρονται στο έλλειμμα. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα προβλέπει μείωση του ελλείματος μόνο κατά 0,2 % μεταξύ 2003 και 2007, ενώ το έλλειμμα αναμένεται να ανέλθει στο 1,5 % του ΑΕΠ. Τούτο προκύπτει από την αύξηση του μεριδίου τόσο των εσόδων όσο και των δαπανών στη διαμόρφωση του ΑΕΠ. Η αύξηση του δείκτη των εσόδων κατά την περίοδο του προγράμματος αναμένεται να ανέλθει σε 2 %, πρωτίστως λόγω σημαντικής αύξησης των μη φορολογικών εσόδων που συνδέονται με τη χρηματοδοτική συνδρομή της ΕΕ. Τα φορολογικά έσοδα αναμένεται να αυξηθούν κατά το 0,4 % του ΑΕΠ, παρά τη σχεδιαζόμενη κατάργηση των οδικών φόρων το 2005, η οποία εκτιμάται ότι θα επηρεάσει αρνητικά τα έσοδα κατά το 0,5 % του ΑΕΠ κατά το ίδιο έτος. Μετά τη σημαντική μείωση του δείκτη των δαπανών κατά την πενταετή περίοδο, ο δείκτης αυτός αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,8 εκατοστιαίες μονάδες κατά την περίοδο του προγράμματος, και τούτο εξηγείται πλήρως μέσω της αύξησης των πρωτογενών δαπανών, οι οποίες αναμένεται να αντισταθμισθούν μόνο οριακά από την αναμενόμενη μείωση των προς καταβολή τόκων. Την αύξηση των πρωτογενών δαπανών προβλέπεται ότι θα την προκαλέσουν κατά το μεγαλύτερο μέρος οι «λοιπές δαπάνες», οι οποίες αναμένεται να αυξηθούν κατά 0,9 % του ΑΕΠ, κυρίως μέσω των χρηματοδοτήσεων από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, καθώς και οι μεταφορές πιστώσεων και οι επιχορηγήσεις, οι οποίες αναμένεται να αυξηθούν κατά 0,7 % του ΑΕΠ και συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με την αύξηση των επιδοτήσεων των αγροτών, με την αντιστάθμιση των απωλειών από τις καταθέσεις σε ρούβλια και τα σχέδια επιστροφής ακίνητης περιουσίας και με τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου του κράτους αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά, κατά 1 % του ΑΕΠ, κατά τα δύο πρώτα έτη του προγράμματος, αλλά προβλέπεται ότι το 2007 θα μειωθούν και πάλι στο 3,1 % του ΑΕΠ, παραμένοντας κατά 0,2 % περίπου άνω του αρχικού επιπέδου του 2003.

Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο βασίζεται το πρόγραμμα φαίνεται να αποδίδει μάλλον ευνοϊκά τις παραδοχές για την οικονομική ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα, η προβλεπόμενη για το 2005 ανάπτυξη, η οποία έχει αναθεωρηθεί προς τα άνω, από 6,5 % στο Προενταξιακό Οικονομικό Πρόγραμμα (ΠΟΠ) του 2003 σε 7,3 % στο πρόγραμμα σύγκλισης, φαίνεται αισιόδοξη. Η μεσοπρόθεσμη εξέλιξη της οικονομικής ανάπτυξης που προβλέπεται στο πρόγραμμα, αν και περισσότερο προσεκτική απ' ό,τι για τα πρώτα έτη του προγράμματος, εξακολουθεί να φαίνεται σχετικά αισιόδοξη. Οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό φαίνονται ρεαλιστικές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1. Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο διατίθενται στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

Οι στόχοι του προγράμματος για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης βρίσκονται κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ για κάθε έτος. Ωστόσο, δεν βρίσκονται σε αντιστοιχία με την αρχή της σχεδόν ισοσκελίσης για την περίοδο του προγράμματος. Επιπλέον δε, η δημοσιονομική πορεία του προγράμματος δεν εξασφαλίζει επαρκές περιθώριο ασφαλείας έναντι παραβίασης του ορίου του 3 % επί του ΑΕΠ λόγω των συνηθών μακροοικονομικών διακυμάνσεων, τουλάχιστον κατά τα πρώτα έτη της περιόδου του προγράμματος. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα θα μπορούσε να αποβεί χειρότερο του αναμενόμενου. Πιο συγκεκριμένα, οι προαναφερθέντες κίνδυνοι μακροοικονομικής υποχώρησης και η εμπειρία του παρελθόντος, με υπερβάσεις των δαπανών έναντι καλύτερων των αναμενόμενων εσόδων απειλούν την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

Βάσει των ανωτέρω εκτιμήσεων, και εφόσον επιβεβαιωθούν οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης που προβλέπονται στο πρόγραμμα, συνιστάται στη Λιθουανία να προχωρήσει περαιτέρω προς τη σχεδόν ισοσκελίση των προϋπολογισμών, ιδίως λόγω του ελλείμματος των τρεχουσών συναλλαγών και των πιέσεων της εσωτερικής ζήτησης. Ακόμη, καλείται η Λιθουανία να εκτελέσει αυστηρά τον προϋπολογισμό, έτσι ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος υπέρβασης της τιμής αναφοράς του 3 % κατά το 2004. Τέλος, οι αρχές της Λιθουανίας ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τα καλύτερα των προβλεπόμενων έσοδα για τη μείωση του ελλείμματος.

Η Λιθουανία είναι σε σχετικά καλή θέση για να καλύψει το δημοσιονομικό κόστος της γήρανσης του πληθυσμού, αν και μακροπρόθεσμα είναι δυνατόν να ανακύψουν ορισμένοι κίνδυνοι. Ορισμένα μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της εξάρτησης από τη γήρανση του πληθυσμού και στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων συνταξιοδότησης και περίθαλψης έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Εντούτοις, υπάρχουν και κίνδυνοι που συνδέονται με το βραχυπρόθεσμο κόστος των μεταρρυθμίσεων των συστημάτων συνταξιοδότησης και περίθαλψης, και με τις απρόβλεπτες υποχρεώσεις. Η εξασφάλιση επαρκούς πρωτογενούς πλεονάσματος είναι ουσιώδης για την εξασφάλιση της συνέχισης της διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών.

Βασικές προβλέψεις του προγράμματος σύγκλισης της Λιθουανίας

	2003	2004	2005	2006	2007
Αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ (%)	9,0	7,0	7,3	6,6	6,3
Αύξηση της απασχόλησης (%)	2,0	0,7	1,0	0,2	0,2
Πληθωρισμός ΕΑΤΚ (%)	- 1,2	0,9	2,0	2,1	2,5
Δημοσιονομικό υπόλοιπο γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	- 1,7	- 2,7	- 2,5	- 1,8	- 1,5
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	21,5	22,4	22,2	21,4	21,0